

Audiotour 'Watersnoodramp 1953'

Hoeksche Waard is een boeiende en leerzame audiotour rijker, geheel gewijd aan de Watersnoodramp van 1953. Op veertien plaatsen langs het Haringvliet kunnen geïnteresseerden met hun smartphone een QR-code scannen, daarna worden in korte filmpjes de verhalen verteld. Initiatiefnemers zijn Willy Spaan en Ad Bogaerds, beiden verbonden aan de Stichting Educatief Centrum Numansdorp. Een bijzonder burgerinitiatief, dat belangeloos vanuit de gemeenschap is ontwikkeld.

In de brochure van de audiotour wordt gesproken van 14 gedenkwaardige plaatsen. Hoe zijn jullie tot die keuze gekomen?

We hebben ons gebaseerd op literatuur, persoonlijke ervaringen en getuigenverlagen. Dan kom je uit op plaatsen waar zich verschrikkelijke taferelen hebben afgespeeld

en locaties die om andere redenen gedenkwaardig zijn. Het hele gebied en alle gebeurtenissen staan in verband met elkaar. Zo heeft de dijkdoorbraak op de Schenkeldijk in Zuid-Beijerland ervoor gezorgd dat de Numanspolder onder water liep. En vooral bij de Veerhaven in Numansdorp kun je de effecten van de Deltawerken prachtig be-

kijken. Willy heeft Zuid-Beijerland voor haar rekening genomen, inclusief twee locaties op Tiengemeten, Ad heeft de zeven locaties in Numansdorp geselecteerd.

Hoe zijn de punten te vinden en te herkennen door de (toevallige) voorbijgangers?

De kaart met de 14 locaties en alle informatie staan op de website ramp1953.nl. We hebben ook een ansichtkaart laten ontwerpen met daarop alle te bezoeken punten. Deze zijn beschikbaar bij centrale punten, zoals de VVV, in bezoekerscentra en op de gemeentehuizen. Ter plaatse zijn op redelijk hoge hardhouten palen de bordjes met de QR-codes bevestigd. Op die locaties heb je een goed uitzicht op de plekken waar de verhalen zich in 1953 hebben afgespeeld.

En hoe worden die verhalen verteld?

Via de mobiele telefoon kan de QR-code worden ingelezen; daarna start een filmpje van maximaal twee minuten met het verhaal van die locatie. Je ziet beelden en hoort geluidsfragmenten, de bijbehorende teksten zijn met een prachtige radiostem belangeloos ingesproken door oud VPRO-medewerker Ronald van den Boogaard.

De herinnering wordt levend gehouden...

Op woensdag 1 februari 2023 was het zeventig jaar geleden dat de grootste Nederlandse natuurramp van de twintigste eeuw plaatsvond. Een zware noordwesterstorm in combinatie met springtij zorgde ervoor dat grote delen van Zuidwest-Nederland overstromden. Ook de Hoeksche Waard werd ernstig getroffen. De herinnering aan de Ramp wordt levend gehouden door een route, die is uitgezet langs cruciale locaties aan het Haringvliet en op Tiengemeten. Op veertien gedenkwaardige plaatsen aan die route (Tiengemeten, Nieuwendijk, Hitsertse Kade, Zuid-Beijerland, Numansdorp en Schuring) wordt het verhaal van de Watersnood in een audiotour via een App en 14 QR-codes verteld en met historische foto's en geluidsfrag-

menten beleefbaar gemaakt. Op 1 februari werd de audiotour in De Stêene Hut geopend door de heer Harry van Waveren, wethouder van de gemeente Hoeksche Waard en mevrouw Patty van der Kleij, projectleider van de Erfgoedlijn Historisch Haringvliet bij de provincie Zuid-Holland, in aanwezigheid van betrokkenen bij de Ramp en van overheden, vrijwilligers, subsidiegevers en sponsors die de realisatie van het project mogelijk hebben gemaakt. Sinds 1 februari 2023 kan de permanente audiotour op elk gewenst moment gevolgd worden. Ga naar de website ramp1953.nl en bezoek één van de genummerde locaties van de kaart, scan de QR-code ter plaatse en luister en kijk naar wat er op die plek in 1953 gebeurde.

Ter plaatse zijn op hardhouten palen de bordjes met de QR-codes bevestigd, zoals hier in Zuid-Beijerland.

Welke bronnen hebben jullie geraadpleegd om de verhalen zo goed mogelijk te kunnen vertellen?

Naast boeken en films vooral persoonlijke contacten. Dan merk je ook meteen hoe de ramp bij de betrokkenen nog leeft na 70 jaar. De verhalen zijn intens, emotioneel vooral. Het verschil tussen leven en dood was vaak een kwestie van seconden en meters. Het had in Numansdorp net zo slecht kunnen aflopen als in Oude-Tonge, dankzij de dijkdoorbraak over een lengte van 1400 meter in de polder

Hoogezand is het dorp behouden gebleven.

Waarom staat de route alleen langs het Haringvliet?

Vanwege het provinciale project Erfgoedlijn Historisch Haringvliet is nu alleen aandacht besteed aan Tiengemeten, Zuid-Beijerland en Numansdorp. Maar de overstroming heeft ook de polders langs het Hollands Diep, de Dordtse Kil, de Oude Maas en het Spui getroffen. We hopen dat men ook in andere delen van de Hoeksche Waard enthousiast wordt en de audiotour op termijn wordt uitgebreid. Wij zijn uiteraard bereid om indien gewenst daarover mee te denken en te adviseren. Wij zien daar ook een rol in voor de Gemeente Hoeksche Waard, want de financiële en ambtelijke steun van provincie en gemeente zijn voor dit project onmisbaar geweest. Bovendien hebben we ook zelf aanvullende sponsors geworven.

Wat zien jullie als het doel van deze audiotour?

Eenzijds gedenken natuurlijk. Je merkt toch dat het verhaal in de vergetelheid kan raken als we het niet blijven vertellen. Voor iemand die nieuw is in dit gebied is het interessant om te horen wat hier eigenlijk gebeurd is. Het is mooi dat je met deze moderne technieken het verhaal levend kunt houden. En anderzijds waarschuwen! De strijd tegen het water gaat nog steeds door. We hebben daarom verschillende invalshoeken en aspecten belicht in deze tour.

Tijdens de opening van de audiotour, in de De Stêene Hut.

De veertien locaties van de audiotour Watersnoodramp 1953.